

lighed til at udtale, at den Myndighed, der er tilstaaet Kommunernes Bestyrelse, i dens nuværende Tilstand væsentlig berøber paa Lov. Hvor der har foreligget en lovlig Bemyndigelse, have Kommunerne været temmelig ubegrænsede baade med Hensyn til Maaden, hvorpaa de administrerede og udførte de fornødne Besøg; men udenfor dette har der ikke været givet dem nogenformelt Myndighed. Den manglende Myndighed maatte efter det System, der var gjældende dengang, da Communalloven blev givet, naturlig henvises til Administrationen, til Ministeriet og mange Gange ogsaa til en kongelig Resolution. Men efterat det hele Forfatnings- og Regjeringsystem er forandret, forekommer det mig, at naar man ikke kan eller bør give Kommunerne fuldstændig Frihed, er der ikke nogen anden Control mulig end gennem den lovgivende Magt. Jeg skal tilføie, at det forekommer mig at være den eneste Maade, hvorpaa den Ret til Selvbestyrelse, som er tilfaldt Kommunerne ved Grundloven, kan trives; thi paa enhverformelt anden Maade skjønner jeg ikke rettere, end at man maa vedblive at komme ind under administrativt Vilkaarlighed. Man vil gjøre, og det er anstændigt, at man kan gjøre den Indvending herimod, at det skulde være umuligt og uoverkommeligt at faae saadanne Love behandlet her. Det er min Overbeviisning, at det ikke er ugjørligt, men det kommer naturligvis an paa, hvorledes man vil stille Sagen. Vil man trække alle Ting herind, saa bliver det ganske vist ugjørligt og unyttigt, men vil man indskrænke sig til kun at bevilge Udflugt ved saadanne Leiligheder, hvor der gjøres extraordinaire Foranstaltninger i Kommunerne, kan jeg ikke skjønne rettere, end at disse Sager som oftest ville have en langt større Betydning end Meget af det, som ellers foreligger her til Forhandling, og jeg kan derfor ikke erkjende den Indvending for berettiget, at man ikke skulde kunne overkomme det her. Naar man kun sjældent benytter det, forekommer det mig ikke at der i den Henseende derimod kan være noget særdeles at bemærke. Derimod savner jeg en Bestemmelse eller ialtfald en fuldkommen ubetragelig Tilfjendegivelse af den Maade, hvorpaa den ærede Forslagsstiller vil have sige behandlede,

om de skulde være Gjenstand for en speciel Lov, eller om han har tænkt sig dem indbragne under Finantsloven. Jeg skulde troe, at det har været hans Tanke at ville have dem ind igjennem Finantsloven — hvad jeg maa tilstaae ogsaa stemmer med min Tanke — thi ellers savner jeg en bestemt Tilfjendegivelse af, hvor Controlen med Lovene skal ligge, og det forekommer mig dog, at vil man have en Skattebevillingslov, har denne ikke stort at bethyde, medmindre den er underkastet Revision og Control. Hvorvidt der imod denne Sum af 1 Rd. pr. Td. Hartkorn kan være Noget at erindre, eller imod de øvrige Specialiteter, som staae i Forbindelse hermed, skal jeg ikke opholde mig ved, da det jo nærmere maa foreligge ved 2den Behandling. Jeg skal kun med Hensyn til det Ugjørlige ved Sagen bemærke, at naar vi kun faae det indrettet med trykte Schemaer, saaledes at der overalt er en eensformig Postering, troer jeg ikke, det vil have nogen Bænsfeligghed at realisere det.

Jeg skal dernæst gaae over til det andet Affnit af Lovforslaget, som handler om Reguleringen af den kommunale Beskatning, og skal da strax erklære mig enig med den ærede Forslagsstiller i, at det er nødvendigt, at Beskatningen efter Formue og Leilighed træder op med en betydeligere Vægt, end den hidtil har gjort. Som bekjendt, have vi to Skattebaser i Kommunen, nemlig Hartkorn og Formue og Leilighed. Forholdet imellem disse har hidtil været høist ubestemt, og Enhver af de ærede Medlemmer, der leve paa Landet og ere Ciere af Hartkorn, ville vistnok have den Erfaring, at man utvivlsomt er gaaet dette saa nær, som det paa nogen Maade kan lade sig gjøre. Det vil maaskee forbause de Herrer, naar jeg siger, at Byrden paa Hartkornet, naar jeg regner Tienden med, vil andrage meget nær henved 30 Rd. pr. Td. Hartkorn, og jeg antager derfor, at naar man vil benytte denne Angivelse og bringe den i Anvendelse paa en Bondegaard, vil man finde, at naar en saadan Gaard svarer omtrent 200 Rd. om Aaret, maa den ansees for at være tilstrækkelig læstet. Det er min Overbeviisning, at Hartkornsbyrden nu er saa betydelig, at der maa gode Aar til for at